

BORSSZEM JANKÓ

FŐSZERKESZTŐ: CSICSERI BORS

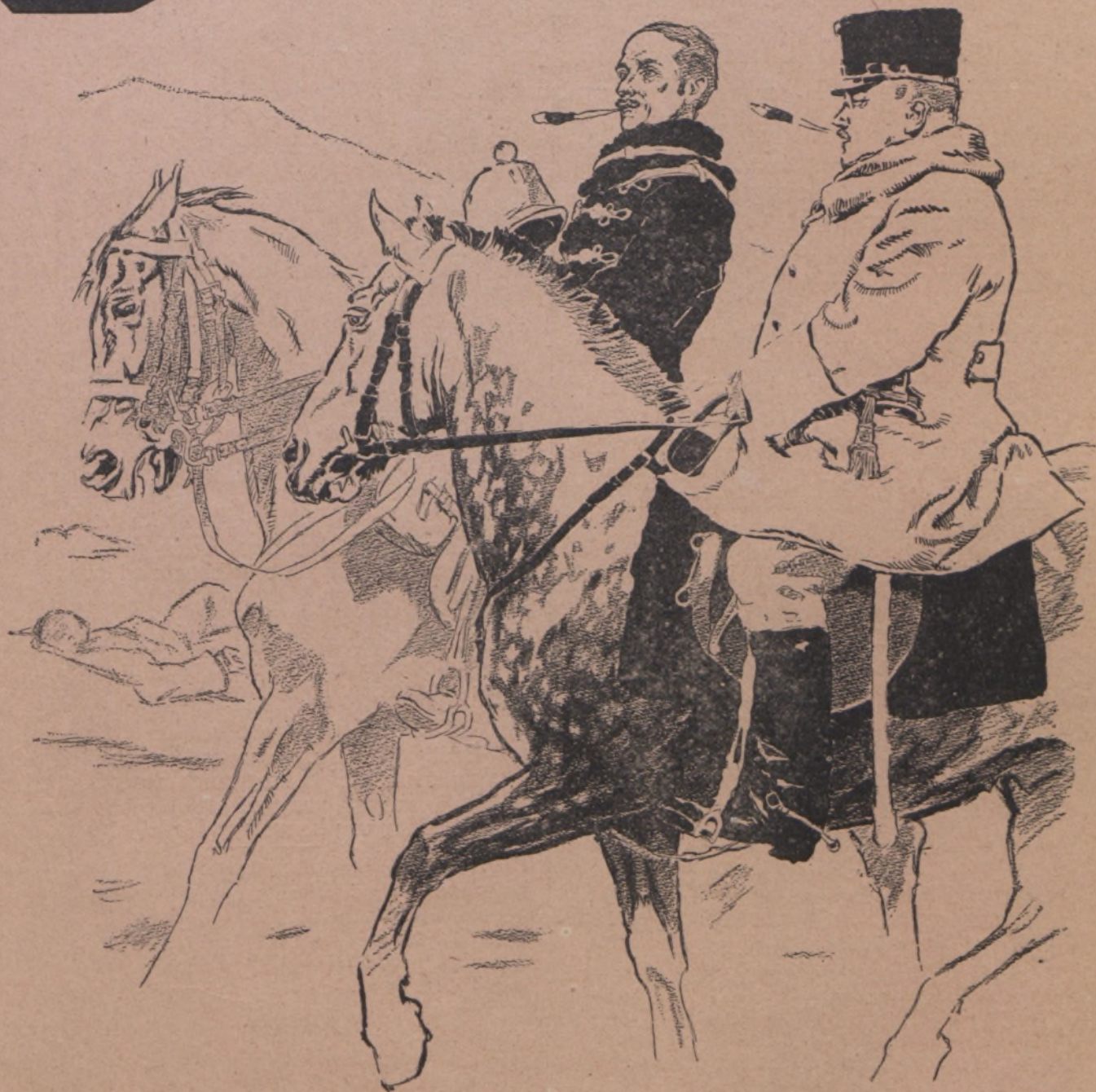
Budapest, október 10.

XLVIII. évfolyam 1915.

(41.) 2496.
SZÁM

Újra Szerbiában

GARAY
1915

— Tudod, pajtás, mindenüvé szívesen megyek verekedni, de magyar embernek ez az igazi csatatér.

A szőlősgazda

Borongva járok a szőlőhegyen,
 Át árva karók szomorú hadán,
 Nem mámorosul bánatos fejem
 A muskotálnak édes illatán.
 Nem mosolyog rám kékellő kadarka,
 Mézes fehér ajkam nem édesíti.
 A szőlősgazda jókedvét veszíti
 S kemény ökölbe kényszerül a marka.

Hát ezidén már bort sem ád az Ég,
 Mely elosztatna éves bánatot?
 Üres pohár mellett üres fazék,
 A vándor egy csepp bort sem várhat ott!
 Nincs szőlőfürt, és az sincs, aki szedje,
 Hegyem visszhangzik vig legények dalján;
 De messze-messze, véres hegyek alján
 Áll a Halálnak rettentő szüretje.

Ott szörnyű prés sajtól nemes bogyót
 S ömlik a must, a páratlan nemes.
 Sok nép, külömbre, jobbra érdemes,
 Ömlesztí véret, az egyre fogyót.
 A hegyek hátán vad szélvészek ülnek
 S komor halálkomondorok morognak,
 A fáradt testek sirba tántorognak
 S a zord italtól szívek részegülnek.

Pogány mulatság, mely vért szüretel,
 Vad vincellér, ki diktál harci dall,
 Szörnyű isten, ilyet ki türhet el,
 De békés szájnak nem ád egy italt.
 Itt cseppen a must, ott vér bora csurran,
 Pirosló gyász száll távoli tanyákra.
 Rossz sejtelem borul a bújs anyákra,
 Ha részeg csösznek vén flintája durran.

A szőlősgazda gondok közt megyen,
 Rossz a szüret... és messze a gyerek...
 Végigtekint a holt szőlőhegyen
 S a sárguló levélre könny pereg.
 Vajjon jövőre jobb szüretje lesz-e?
 Merengve gondol elfogyott borára.
 Számokat ír az út szürke porára:
 1-9-1-5... S néz messze...

Hagymadrágaság idején

A tolvaj (aki egy gerezd fokhagymát lopott):
 Hogyan lehetne föltünés nélkül értékesíteni ezt a gerezdet?

A BORSSZEM JANKÓ BESOROZOTT REKRUTÁI

A suszter és az ár

A suszter leejti az árat. Aztán nézi. Nézi-nézi, fixirozza mozdulatlanul, csodálkozik rajta, végül így szól hozzá:

— Ejnye, te dög! Te piszok. Minden ár emelkedik, az emberek erőszakkal sem tudják megakadályozni az emelkedésben, csak egy ilyen vacakért kell nekem magamnak lehajolnom?

A közmondás is változott

Eddig a ravasz, eszes emberre azt mondták, hogy mindenféle hájjal meg van kenve. Most, mivel a háj ára is szörnyű nagyra emelkedett, csak így mondjuk: Meg van kenve egy kis hájjal.

Kedves Borsszem Jankó!

Két szemrevaló falusi menyecske lép ki a keleti pályaudvarról. Nem volt ugyan gyakorlatuk a pesti szokások fölismerésében, de nekik is feltűnt egy kövér, szuszogó úr, aki nyomon követte őket. Mikor elébük került, az egyik rászólt:

— Ugyan mitől hizott meg úgy az úr?

— Hát nem hallották, hogy Pesten kukoricával éltünk?

— Nini, úgy van! — felelt a menyecske. Nálunk is attól hiznak a disznók.

— Vajjon mennyi hájjal vannak megkenve a zsirdrágítók?

Uzsora-Gulliver a törpék országában

Bér rajza

— Addig, amíg ezek egymás közt veszekszenek, nincs mitől tartanom . . .

A nagy offenzíva

(Ántánt-opera három felvonásban)

I. felvonás

Joffre. —

Oh mi édes, oh mi jó,
Ismét van munició!

French. —

Ez oly kedves, ez oly jó,
Van ágyú és van golyó!

Joffre. —

Mily szerenese, mily dalesz!
Ebből offenzíva lesz.

French. —

Mily dalesz! — Mily dal ez?
England ist über alles!

Joffre. —

Miért éppen England,
Melyről ilyen zeng e lant?

French. —

Mert miénk a srappell, gránát,
Melynek nem tudhatni számát
S ezért minden darabér'
Miénk a babér s a bér.

Joffre. —

Tiélek a fészkes fene!
Még a babér is kellene?
Bár rossz a financia,
A gloire, — az francia!

French. —

Kérlek ásson, kérlek ásson,
Ez ellen nincs kifogásom.
Nékem szép a frankok bőre:
Eredjetek csak — előre!

II. felvonás

Joffre. —

Bajrá! Hurrá! Rajta, rajta!

French. —

Szorítsd, hős francia fajta!

Joffre. —

Olók, nyúzok, szúrok, vágok!

French. —

Előre, hős franciákok!

Joffre. —

Ellent nem áll nekünk senki.

French. —

Üsd, nem opád, mister Frenki!

Joffre. —

Ne hátrálj, ha francia vagy!

French. —

Győnaz angol is, — (majd hafagy).

Joffre. —

Begyibe a barbár boche-nak!

French. —

Erzem magam otthonosnak.

Joffre. —

Bajrá, hurrá, üsd, ne sajnáld,

Míg el nem érjük a Rajnát.

French. —

Csak maradjon ön a lében,
En majd bent ülök — Gáloisben.

III. felvonás

Joffre. —

Ajjaj!

French. —

Jajaj!

Joffre. —

Ott tartunk, ahol tavaly.

French. —

Igy járnak, kik sokat merlek.

Joffre. —

Visszavertek!

French. —

Visszavertek!

Joffre. —

Mindhiába folyt a vér,

Fücs a babér, fücs a bér.

French. —

Ön az oka, mért ment oda.

Mondám: — ne rabi zahoda!

Joffre. —

Ön izgalott, ön bizgalott,

Ágyút adott ötöt-hatot.

French. —

Azt, hogy adtam, nem lagadtam,

De bölesen hátul maradtam.

Ön miadt ért minket e vész:

Nem ágyú kell ide, de ész!

Joffre. —

Minden vissza vagyon szíva,

Mert bizony az offenzíva

Szörnyen eszelen dolog,

Ba barálink — angolok.

A főváros tanácsa a drágaság ellen

(Kivonat a közgyűlés szeptember 31-iki ülésének jegyzőkönyvéből.)

A közélhetetlenségi tanácsnok: Tisztelt Közgyűlés! Örömmel jelenthetem, hogy ismét nagy lépéssel haladtunk előre a drágaság csökkentése terén. Olvastuk ugyanis az ujságban, hogy a csirkék ára páronként 20 koronára emelkedett. A főváros nyomban kezébe vette a csirkeárszabályozást. Egyelőre 36 darab fajcsirkét szereztünk be, páronként 32 koronáért Pinkelbaum Ede bizottsági tag úrtól.

Pinkelbaum Ede: Úgy van, nagyon helyes!

A közélhetetlenségi tanácsnok: E csirkéket a fővárosban 38 helyen piacra dobtuk; sajnos, miután csak 36 csirkénk volt, kettőt kettévágni kényszerültünk. E piacradozás, mivel a főváros nem árulhat az uzsorásokkal egy gyékényen, magával hozta, hogy kénytelenek voltunk 52 helyen csirkeárusító-bódékat felállítani, téglából, alapincézve, palatetővel, velencei kristályablakkal, ezüst kilincsekkel és aluminium

ketrecekkel, továbbá fürdőszobával az idősebb csirkék számára. Az anyagokat megbízható bizottsági tag urak szállították.

Egy-egy bódé átlag-ára 46,000 korona, de ebbe még nincs beleszámítva a falak, a tető, a padló, a telefon és a liftek költsége, úgy hogy végeredményben 4 $\frac{1}{2}$ millió koronát tesznek ki a költségek, ami igazán nem sok, ha tekintetbe vesszük, hogy például a Gellért-fürdő 15 millióba került. Egyébként is a költségek nagy része megtérül, mert — miután a tanács legnagyobb szorgossága mellett sem tudott több csirkét fölkuatni, a bódékat bérbeadtuk dr. Kijáry Motskos Tamás bizottsági tag úrnak, egyelőre 650 korona évi bérért. Mint látható, tisztelt közgyűlés, a tanács nagy lépéssel vitte előre a főváros olcsó élelmezésének nagy kérdését. (Általános helyeslés. A tagok a bódék felavatási bankettjére mennek. A kapuban egy budapesti polgár a fejét vakarja.)

Freskó-tervezetek

az ántánt Pantheonjába

X.

A hadi önkéntes

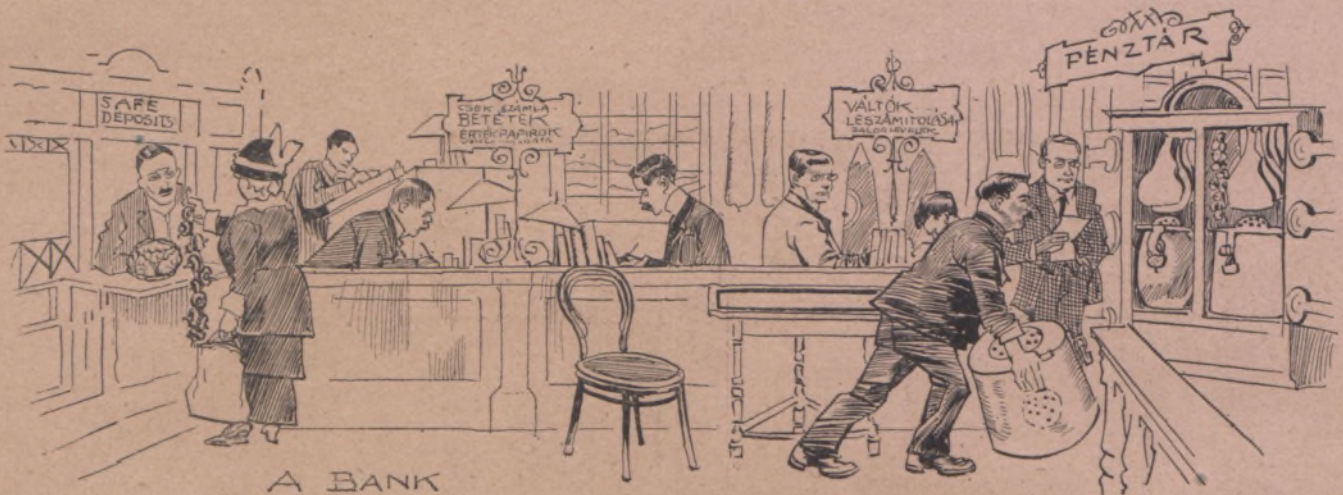

Italia farà da sé!

Rippl Rónai képkiallítása

» Szemvedéseim és agyonlövetésem szomorú története a franciák fogságában «

Az olcsó vendéglő

Bementem. Szép, de rondán szép. A levegő rossz. A publikuma közönséges. Sört rendeltem, színe olyan, mint a vásári márc színe. Kissé kátrányízű. A kenyér rossz, a leves nem jó, a kacsasült ízetlen, a tészta kellemetlen ízű, a sajtnak orvosság mellékíze van. De viszont igaz, hogy 10, 20, 30 fillérral olcsóbb itt minden, mint ott, ahol mindez jó, ízletes, kifogástalan. Hát persze. Ha egyszer olcsóbb, nem lehet olyan jó. Értem. De mégse értem. Mert a kacsa az kacsa, a kacsa egy olyan madár, amelyet ha megsütnek, jó íze van. Miért ízetlen hát ez a kacsa? Vagy: a sajt lehet száraz, kemény, ízetlen, rohadt, éretlen, de honnan a karbolic melékíze? Szőget ütött a sok probléma a fejembe. A szögek fájtak, ki kellett őket húzatnom. Beszélgetésbe keveredtem tehát a tulajdonossal. A tulajdonos a következő magyarázatot adta:

— Kedves uram! Ez egy úgynevezett olcsó vendéglő, büffével, átmenet az étterem és az utcai büffé közt. Úgynevezett egyszerű, polgári hely. Az árak olcsóbbak, az üzlet a nagy forgalomra van bazirozva. Sok fogyjon, nem drágán, a mennyiség hozza meg a hasznot. Nem vehetem tehát semmiféle árúból a legelsőrangút. Tömegárút kell vásárolnom. Minden egyszerű, kérem, de jó és tápláló, ami a fő.

Most már értem, azaz most kezdem nem érteni. Hová lett a kacsa íze, ami feltétlenül volt neki? Azért, mert a kacsa 40 fillérral olcsóbb, mint ott, ahol negyvennel drágább, hová tették az ízét? Hogyan tudták erőszakosan elvenni tőle, és miért vették el?

A tulajdonos bizalmasan mosolygott:

— Kedves uram! A mi közönségünknek igénye van. Igénye az egyszerűsége és mindarra, ami az olcsóbbnak mondhatnám velejárója. Amiben tehát nincs ordinárébb minőség, mint például a kacsában, azt, kérem, denaturáljuk, mint ahogyan a spirituszt denaturálják, azaz emberi élvezetre alkalmatlanná teszik, hogy égő spiritusz legyen belőle. A kacsát,

nehogy finom legyen, céltudatosan úgy sütjük, mintha főznénk. Vízet is eresztünk rá, öblögetjük, hadd fürödjön szegény, ha már meg kell sülnie.

— És mi van a sörrel? — kérdem.

— Állni hagyjuk.

— És a levegővel?

— Perolin permetező-készülék segélyével úgynevezett piszokgőzzel telítjük.

— Honnan a piszok?

— Müpiszok, kérem szépen.

— Honnan ez az ordináré publikum?

— Szerződöttett csirkefogók vannak széthelyezve az asztalokhoz, direkt a Ferencvárosból.

— De a víz milyen? A víz Pesten mindenhol egyforma. Jó. Maguknál is jónak kell lennie.

— Nem, kérem. A vizet mi a vízvezetékéből tartályba eresztjük és ha tele van a tartály, úgynevezett vacaksavat csepegtetünk bele. És ebből adunk inni a tisztelt vendégeinknek.

Brávó, most már értek mindent, tisztában vagyok az „egyszerű”, „polgári”, „olcsóbb” üzlet lényegével és elveivel, éljen a céltudatosság, következetesség és az úgynevezett „piszokgőz” és „vacaksav”!

(nl)

A főnök úr vice

Hazajön a főnök üzleti körútjáról, maga köré gyűjti az alkalmazottait és beszélgetés közben úgynevezett viccet bök ki. Mindenki harsány készséggel kacag. Csak Rosenduft úr áll s marad nyugodtan. A főnök hirtelen mogorván rászól:

— Hát maga mért nem nevet, Rosenduft?

Mire Rosenduft, egészen közönyösen:

— Én elsején kilépek.

— Vajon mennyi hájjal vannak megkenve a zsirdrágítók?

Signum Laudis Civilis

IV.

Augusztia nővér

A semlegesség

A semlegesség elve szent s örök,
Tisztos láb abban sohasem bitangol.
Tanu reá az ártatlan görög,
Kit semlegességen rugott az angol.

A semlegesség, az nem balgaság,
Jaj annak, aki körötte csatangol;
Tanu reá az egész belgaság,
Kit halálba védett ezért az angol.

Oh semlegesség, törjön ki a frász!
Nagyon irulsz és egyben nagyon pangol.
Minden attól függ: miként magyaráz
Két balkezű protektorod: az angol.

Beleléptek!

Offenzívába lép
A francia és angol,
Száját véresre tép
És ezer ágyut hangol.

Joffre büszkén hirdeti:
— Megmenti most a népet
S ott lábát megveti,
Ahova egyszer lépett.

Szegény francia nép,
De véres is az útja!
Hogy mostan mibe lép,
Azt meg csak később tudja.

Definíció

- Nos, jelölt úr, mi a család?
- Csalás az, ha professzor úr megbuktat.
- Csalás?
- Igen. Mert ártalmamra használja föl a tudatlanságomat.

A hős költő

D'Annunzio hadnagy úr
Lantot szívszakadva gyúr,
Zeng, zenél, zajong, zizeg,
Kigyóhangokon sziszeg;
Ir prózát és verset is,
Sületlent és nyersét is,
Ahányszor ér stációt,
Szül egy proklamációt,
Szóval, olyan szapora,
Mint a talián bora.

Áll fegyverben állig ő,
Bátor mindhalálig ő;
Nem hibás az értelem:
Kardja tiszta, vértelen,
Foltot nem tűr ő azon,
Harcból így van csak haszon.
Mert halálnál manapság
Jobb a halhatatlanság,
Ölésnél az ölelés,
Félésnél a fülelés.

Így harcol a kis hamis
S ezért már hónapban is
Nevetnek, mert vad nagyon,
D'Annunzio hadnagyon.

Angol toborzó-dalok

(Ezekkel próbál Kitchener, a „kartumi győző”, nato flukat csalogatni zászlaja alá. Megjelentek az Edinburgh Review-ban.)

A gögös német tört reánk,
Legyen kezünk a kardon!
Váraink védnek a tengeren,
Katonáink a parton.
Előbb folysz Themze fölfelé,
s bérc lesz a skót lapályból,
mint piszkos és szentségtelen
a brit föld német lábtól.
A brit a brithöz hű legyen,
testvére önmagának:
mert csak brit kéz gyógyítja
sebét Britanniának... [meg

kék volt a sapkája
s ócska szerfölött.
De most cifra, tollas
főveget kapott.
Hej! vágd félre Jankó
azt a kalapot.

— Vágd kalapod félre,
vágd csak emberül,
túlán a csatornán
munka majd kerül.
Tudom, azt a germánt
ránéba szedjük ott.
Hej! vágd félre Jankó
azt a kalapot.

Mikor Béres Jankó
nagy Londonba jött,

Brüder Hans Bud

"Hooohh!"

Villamoson.
"Her General, ich melde gehorsamst..."

"Das war großartig"

"magst ruhig sein..."

"Lieb Vaterland..."

"magst ruhig sein..."

OFÓZO
6 ÉP
10x

"Donnerwetter, — Nikolájra gondoltam..."

"Setous, Kamerád!"

Találkozás orosz foglyokkal

Hentesnél

Vevő. — Hogy a disznóhús?

Hentes. — Köszönöm, jól.

Vevő. — De mennyibe kerül kilója?

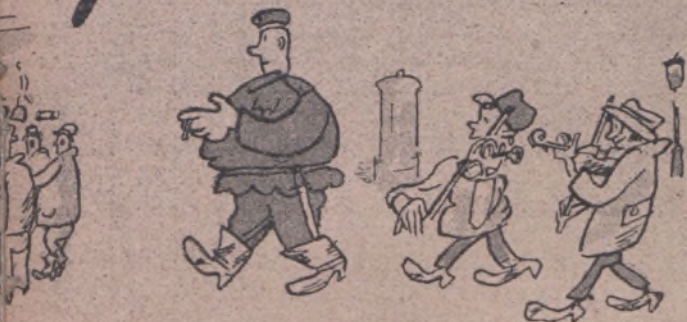
Hentes. — Önnek több évi börtönbe, mert csak betöréses lopás útján szerezhethet annyi pénzt.

Háborús csőd

— A Halina és társa cég csődbe jutott.

— Úgy kell nekik! Mért éttek olyan nagy lábon? Muszáj volt nekik minden nap egy fej makói hagymát enni?

Laposten

„Lieb Vaterland...“

„Ich will ungarisch lernen!“

„vizontlátásra!“

majom

Hősi halál

- Kit gyászolsz, Efraím?
- Meghalt a fiam.
- Hősi halál?
- Igen, hősi halál. Nagybőjt előtt bevett húsz rusznit és másnapra meghalt.

Mi a háború legsúlyosabb problémája?

— Pályázati eredmény —

A *Borsszem Jankó* e kérdésére a pályázat lezártáig 577 válasz érkezett. Vidám és ötletes válaszokat kértünk és kaptunk is garmadával. A három legjobb bizony kemény munka volt kiválasztani, de maradt még öt, amelyek szintén jutalomra érdemesek. Sokan hosszú fejtegetéseket küldtek be; ezeket persze mellőznünk kellett. A *Borsszem Jankó* zsürije pályanyerteseknek a következő válaszokat találta:

1. *Mit fog Höfer a háború után csinálni?* (Beküldte: *Jármay Sándor*, Budapest, II., Zivatar-u. 10.)

2. *Vajjon a harcterek mentén lakó ama női személyek, akik odaadóan segítettek átvonuló hőseinknek az 1935—1936. évi ujonc-kontingens megalapozásában és akik ezáltal hadműveleti bázisul szolgáltak, élhetnek-e majd a háború után azzal a joggal, hogy egyes zászlóaljok vagy ezredek ellen apasági keresetet indíthassanak?* (Beküldte: *Hochstüdter Ernő*, Debrecen.)

3. *A háború legsúlyosabb problémája: meggyőzni dr. Kávéházy Konrád urat arról, hogy Hindenburg mégis csak többet ért a hadvezetéshez.* (Beküldte: *Kozma János*, Nyiregyháza, Bercsényi-u. 4.)

A három nyertes címére megindítottuk a *Borsszem Jankó*t egy esztendőre. Ezenkívül öt külön pályadíjat kreáltunk a következő válaszok írói részére:

4. *A háború legsúlyosabb problémája: „szabad-ságos kis könyvem“.* (Beküldte: *Székely Jenő* honvédzászlós, Budapest, Hársfa-u. 54.)

5. *Melyik az a bank, amely a hadisarcból rám eső részre előleget tolyósít?* (Beküldte: *Bán Henrik*, Pestszentlőrinc, Szemere-u. 7.)

6. *A világháború legsúlyosabb problémája: a pesti 40 grammos zsemlye.* (Beküldte: dr. *Balázs Jenő*, a cs. és kir. 19. gy. e. hadnagya, Eperjes, Csapatkórház, Abt. I.)

7. *Hogyan győzi az a „kettő-három nyomorult“ a fokozott követelmények teljesítését?* (Beküldte: *Szöts Sándor*, Budapest, V., Berzenczei-utca 13.)

8. *Békében — úgy hiszem — a kör négyszögűsítése, a most dúló világháborúban — talán — a wolhyniai várháromszög bekerítése.* (Beküldte: dr. *Szabó Sándor*, Budapest, V., Géza-utca 1.)

Ezt az öt választ a *Borsszem Jankó* 1915. évi naptárával jutalmaztuk. Ezenkívül ötletes választ küldtek be: *Mezey Károly* (hadapród a nagyváradi 4. honvéd gy. e.-nél), *Eperjessy Albert* (Derecske), *Huszár Károly* (Budapest, Csengery-utca 51. sz.) *Nagymélykúti Ferenc* (Budapest), *Dr. S. E.* (Budapest), *Plesch Károly* (Sárvár), *Mende Béla* (Budapest), *Engel Miksa* (Gyulafehérvár), *Schlosser Gusztáv* (Győrszentmárton), *Torbányi József* és dr. *Bohnadeczky Imre* (Pancsova), akik elismerést érdemelnek.

A szerkesztőség

Szerencsétlenség

— Jézusmária, végem van! Kigyógyultam az étvágytalanságból, melyben éveken át szenvedtem.

Középiskola

V.

Kísérletezem

A mágnesség és villamosság mágikus jegyében folyt le november. A fizikaterem asztala állandóan tele van gépekkel, korongokkal, elemekkel, induktorokkal és dinamókkal. Borzasztó dolgok történtek: Pollákovics ráállt egy üveglábú számolýra, mire beleeresztették a villamosságot, mire Pollákovicsból szikrák pattantak és a haja égnek meredt. Müller elmagyarázta, hogy Pollákovics, mint emberi test, jó vezető. Pollákovics szerényen és áhitattal állt a számolýon, mint ahogy egy jó vezetőhöz illik és lelke mélyén homályos örömmel villant át az elektromos áram szárnyain, hogy Müller ezekután feltétlenül kijavítja kettesre a háromnegyedét — hiszen nem lehet ő rossz tanuló, lám, milyen szépen átvezette a villamos áramot is — zavarosan olyan érzése van, hogy aki nem érti a fizikát, azon nem megy át a villamos áram, mely a tanár úr szolgálatában áll és mint ilyen, tisztában van a helyzettel és az osztálykönyvvel.

Hazamenet hátér veszek egy mágnesvasat. Ámulatos dolgokat tud a mágnesvas, de nem vagyok megelégedve az eredménnyel. Már útközben elhatározom, hogy otthon a patkóalakú vasat kiegyenesítem, a közepébe lukat fúrok a... a... mondjuk az apám hegyes papírvágójával (esetleg ollóval) és iránytűt csinálók belőle, de boussole-formában, hogy az irányt abban az esetben is mutassa, ha egészen ferdén lefelé áll, mert hiszen esetleg nagy földrengés is lehet, a ház oldalt billen, mint egy hajó — és én mégis tudom majd az irányt, milyen jó lesz. Lelkesen elvégzem magamban, hogy sohasem járok iránytű nélkül ezentúl.

Csupa izgalmas terv vagyok, mire hazaérek. Mert Heronlabdát is csinálók, úgy van és magdeburgi féltékéket, ha tudni akarjátok és egy Leclanché-elemet. Csak a hugomat találom otthon, akinek lelkesen magyarázni kezdem a Toricelli-féle úrt. Na, mit gondolsz, mi tartja fenn a hetven centiméter magas higanyoszlopot, kérdem gúnyosan. Igen, nem hiszed? Hát idenézz. Teletöltök vízzel egy poharat, papírt teszek alája — most idenézz, megfordítom az egészet és nem folyik ki. Na jó, most csak azért folyt ki, mert... persze, nem a pohár alá kell tenni a papírt, ellefejtetem.

Balsikerem nem veszi el önbizalmam. Fésűt dörgölök és papírszeletkéket csipegetek fel a fésűvel. A hugom azonban felbosszant és azt állítja, hogy a papírszeletkéek csak azért tapadnak a fésűhöz, mert a fésű piszkos.

Áttérek a Leclanché-elemre. Ez kicsit bonyolult dolog. A befőttes üveg rendben volna, de honnan veszek staniolt? Réz is jó volna, — hja, ha a fürdőszoba csapját le lehetne olvasztani! Csakhogy ez több nehézségbe ütközik, aztán meg nem tudom, meggyőzhetem-e családomat fölfedezéseim fontosságáról és hogy ezek a fölfedezések a család részéről bizony áldozatokat és nélkülözéseket követelnek.

Ellenben ki fogom szivattyúzni a vizet a vizes kannából, ki én és bebizonyítom, be én, a légnyomást. A légszivattyút azonnal megtervezem papíron, fantasztikus utópiák ragadnak magukkal. Az egész szobából kiszivattyúzom a levegőt, ki én, úgy hogy a tárgyak elvesztik a szabad esésüket.

Marinak, a mindenesnek, az a nézete, hogy én egy pofont fogok a papától kiszivattyúzni, ha azonnal nem veszem ki a mozsárból az ecetet és a széndarabokat, amiket beleraktam. A természettudományokat kezdi görbe szemmel nézni, — de hát nem lehet forradalmat csinálni anélkül, hogy föl ne forgassuk a fennálló világrendet. Hát idenézettek — mondjuk, ez a lámpa legyen a Nap — a szabad térben mozgó égitest. Nézzétek, ideteszem a mágnesvasat — képviselje ez a gravitációs erőt. Vagy, mondjuk, ne a lámpa legyen a Nap, hanem ez a mágnesvas és legyen csak a lámpa egyszerűen a Föld. Na már most, na már most. Most képzeljétek, hogy ez a mágnesvas, ami, ugy-e, a Nap, itt, ahol tartom, egyhelyben áll. Ugy-e, most a lámpának a baloldalát világítja meg? De kérlek, Mici, ne légy olyan nehézfejű. Igenis, most úgy van, hogy ez világítja meg a lámpát és nem a lámpa eztet, mert a lámpa, az egy sötét test legyen. Na már most. Meddig tart ez? Ugy-e, addig tart csak, míg a Föld, vagyis a lámpa el nem fordul. De azzal, hogy fordul, nem megyünk semmire, mert akkor csak éj és nap váltakoznék és nem lennének évszakok. Hanem a Földnek el is kell mozdulni — keringeni kell — mozdulni kell neki, az istenit — nna!! látjátok?! így mozog... így mozog a Föld... így kell neki mozogni — és mégis mozog...

Arról nem tehetek, hogy a lámpa leszakadt. Rosszul volt feltéve — a csavar nem működött. Azt pedig természetesen találok, hogy a hálátlan és megnemértő birák vacsora helyett kilöktek a cseléd-szobába és rámozgatták az ajtót. Galileivel is pont ezt csinálták. De az igazságot nem lehet véka alá rejteni. Eppure si muove!

Karinthy Frigyes

A rajvonal mögül

— Mermelstein Jakob manipuláns örmeister parancsa a mozgókonyha bakján —

— Galajda! Galajda! —
micsoda kocsis maga, kérem?
Mit héklirizza maga ezeket
a szegény konyhalovakat?
Hagyja őket, kérem, békében
és ne ordítson úgy, mert ezt
nem bírják az idegeim . . .
És nem akarok az árokban
itt hősi halált halni! Vagy
így akarja meghálálni, hogy
kivettem a svármliniából?
Tudja, hogy én ezzel a maga
rongyos életét mentettem meg?

Ezért nekem külön kitüntetés jár . . . Meg vagyok értve?

— Hol lóg maga, Kohn, tulajdonképpen? Magát abszolúte nem értem. Micsoda *vicemanipuláns* maga? Ne pofázzon, hanem tartsa itt azt a dagadt orrát a farkühénél. Elveszítjük az összes libeszgábét. Nem marad semmi a századnak. Gróf úr! Adjon valamit inni . . . Ugy el van pancsolva a gyomrom. Tizenkét napja már nem menázsítottam. Kis sajton élek. Egészen elhervadok. Nem bánom, legyen rumm! . . . Adja ide a rummos kulacsot. Csak félig van már? No hallja, gróf úr! Tudja meg, hogy ami a szőlőnek a filoxéra, az maga ennek a farkühének . . .

— Mi az, ügyvéd úr? Lőttek? Ez gyalogsági tűz?! Nem! Ez Singer-varrógép! Galajda! Álljon meg már a lovaival. Maga hóhér! A kozákok karjaiba akar vinni engem? Mit gondol Galajda, nem lát itt bennünket az orosz megfigyelő? . . . Tanácsos úr! Hol lőnek, mit lőnek, miért lőnek? Mi? Mert háború van? No megálljon, berukkoltatom magát . . . Galajda, oltsa el a tüzet. Szálljon le és ne bagózzon! . . . Még belőnek itt engem. Hol van a szakács? Ügyvéd úr, kérem, ne maradjon úgy el és ne egyék meg, kérem, az összes sajtot. Hagyjanak egy keveset a tiszt uraknak is.

— Halló! Wasz iszt losz?! Mi fekszik itt az úton? Halott? A halottakat nem szeretem. Galajda, mi ez? Egy döglött ló? Ja? Azt hittem, egy ló.

— Tudja azt, hogy tegnap, amikor a svármliniában kiosztottam a holmikát, hát olyan rettenetes tüzet kaptam, hogy azt se tudtam, hová kapjam a fejem. A kapitány úr mindig azt kiabálta: Mermelstein! golyó ellen mindig balra, gránát elöl mindig jobbra kapja el a fejét!

— A kapitány úrtól megkérdeztem, mikor kapok már vitézségi érmet? Azt mondta, ha majd sturmot vezényelek az oroszok ellen. No, Galajda? No, Kohn úr? No, ügyvéd úr? No, gróf úr? No, tanácsos úr? Mit szólnak ehhez? Hát lehet magukat *sturmr*a vezetni?? . . . Meg vagyok értve?! . . .

Az adag

Vendég: Ne rakja ide elém azt az üres tálcat!

Pincér: Nem üres az a tálca, kérem! Rajta van azon az a nagy adag rostélyos, amit rendelni tetszett, csak tessék jobban megnézni.

Az örökös alkalmatlan

— Mondtam már, hogy alkalmatlan! Mért nem megy hát haza?

— Kérem alássan, törzsorvos úr, ha már itt vagyok, akkor mindjárt meg is várom a legközelebbi pótsorozást.

A visszhang

A cár. — Most hadam élére állok,
Valódi hadvezérré válok,
Nagy leszek, Cézár, Hannibál.

A visszhang. — Kannibál!

A cár. — Én, én vagyok a béke cárja,
Ömlik alattam vérnek árja,
Köröskörül vérveres ég.

A visszhang. — Vereség!

A cár. — Jöhet ellen, külső vagy belső,
Én maradok mégis az első.
Most már nem komor a dalom.

A visszhang. — Forradalom!

Körbe-körbe

Kolera van a városban. Egy orvoshoz kipirult arcú fiatalember szalad:

— Doktor úr, doktor úr, az istenért!

— Na mi baj, öcsém? — kérdezi az orvos.

— Megcsókoltam a szobalányunkat és egy óra múlva kolerában összeesett az uccán . . .

A doktor vesztegár alá helyezi az ifjut és fölkeresi édesatyját:

— Barátom mért nem vigyázol jobban a fiadra, hogy ne csatangoljon mindig a fehérnépek körül. Most megcsókolta a szobalányt, aki egy óra múlva kolerában összeesett . . .

— Jesszus!, — szól az apa — hiszen ezelőtt két órával én is megcsókoltam!

— De, de . . . kérlek, — hebeg az orvos iszonyúan megijedve — remélem, a feleségedet nem csókoltad meg utána? . . .

Galíciai erkölcs

— Mondd te istentelen, hogy tudod a lelkedre venni, hogy disznózsírban spekulálsz?

— Mboh, — zsir, zsir... Hiszen Jehova mindent visszafelé olvas és akkor rizs jön ki belőle. Az pedig csak kóser!?

Barangolás a sajtó-özsungelben

A kiűritett oroszok

„A kielei állomás állomástönöki irodája az oroszok kiűritése után.“ (V-i U-g augusztus 29. számából.)

Nem is hittük volna: Kielcében az állomástönöki iroda az oroszok gyomrában volt.

Ágyúzás kokszkályhakkal

„Légberöpített angol robbantószergyár. Berlin, aug. 28 (Hivatalos) E hó 16-án egy tengeralattjárónk az ir tengerparton Haringtonnál a benzolgyárat kokszkályhakkal ágyúzta. A művek föllángolva levegőbe repültek.“ (A N--d aug. 26. különiadásából.)

A hold és a londoni kutyák

— *Claquehutes Frigyes egy háborús telegrammban* —

A német eredeti:

„Der Londoner Korrespondent des Blattes „Politifen“ schildert seine Eindrücke von dem letzten Luftschiffangriff auf die Londoner City... Einige italienische Kessner schossen mit Revolvern auf das Luftschiff, „wie Hunde, die den Mond anfläffen“. (Pester Lloyd, szept. 13. számából.)

A magyar fordítás:

„A kopenhágai Politiken londoni levelezője leírja élményeit a legutóbbi Zeppelin-támadás alkalmával... A Zeppelinek 95 kutyát öltek meg, mert holdas éjjel volt és az utcákon a kutyák ugatták a holdat.“ (Egy budapesti estilap nyomán egész esomó újságban.)

C-izmaidia és kéjgáz

„Csak az égen volt élet: az égnek a csillagai ünnepi díszben sétáltak és hallgatták Szent Dávid régi kremonai hegedűjének kurucos szíve-dobbanását.“ (Eperjesi Lapok szept. 5-iki számából.)

Miért van éreből a szobor?

— „A szobrot székely-magyar motívumokkal ékesített menyezet alá helyezték s így a feketére festett szobor arca és két keze éreből van.“ (U. I-k aug. 29., A Kárpátok öre című cikkből.)

Macedónia

Szerbiának szűk volt Macedónia,
Ezt a bűnét le kell most rónia;
Mert a bolgár jó élesre fent szabják
Macedóniából testét — kiszabják.

A lövészárookban

— Csodálatos! Önt az ágyuk pokoli koncertja nem érinti.

— Megszokás dolga. A házban, ahol lakom, zeneiskola van.

— Vajjon mennyi hájjal vannak megkenve a zsirdrágítók?

A fém

— Nálam minden fémet rekviráltak. Nálad is?

— Nálam nem. A kefémet meghagyták.

Szerkesztői üzenetek

A Borsszem Jankó 2500. száma november 7-én jelenik meg. Kérjük a Borsszem Jankó állandó munkatársait, hogy a jubileumra szánt írásaikat legkésőbb október 20-ig küldjék be. A kézirat lehetőleg pár soros legyen. — K. Gy. Köszönjük a szíves figyelmet. Magunk is láttuk, hogy a Simplicissimus mult heti száma a 306. oldalon Eduard Fuchs új gyűjteményét (*Der Weltkrieg in der Karikatur*) hirdetvén, a *Borsszem Jankó*-nak egyik pompás *Bér-rajzát* (Sir Edward Greyről), mint *Ausztralische Karikatur*-t tünteti föl. Nem is tudtuk, hogy Münchenben még mindig vannak „alapos“ németek, akik Budapestet Ausztráliában keresik, viszont az ausztráliai karikatúrákat és adomákat a — Borsszem Jankóban találják meg rendszerint. Örvendünk, hogy a hazafiság parancsára levélben tiltakozott a Simplicissimusnál. Mi természetesen megtettük a szükséges lépéseket. — Moll. A képtéma igen elmés. A rébusz ismert. — M. S. (*Baja*.) Egy ravaszabb változata régebben már megjelent. — Iksz. A Rézik meneküléséről nem tudunk. Talán a réz-rekvirálással van kapcsolatban? — Ime. Semmi főnnakadni való nincs rajta. — A. A. (*Kúnhegyes*.) A kézirat ezúttal önmagáért beszél. Félretettük a jövő évben megjelenő (1917-es) naptár részére. Most már bizunk a sikeres folytatásban is. — Cz. J. Hangulatos, tehetségre valló munka. Némi simitással közöljük. — M. J. Érthető „elírás“ a lázas napilapmunka közben. — T. F. A bejelentést megtettük. Legjobb lenne, ha személyesen beszélne meg felelősünkkel a kissé bonyolult ügyet. Üdv! — Rébusz-megfejtéseket csak akkor vehetünk figyelembe, ha legkésőbb csütörtök délig érkeznek a szerkesztőségbe. A hadiposta természetesen sok zavart okoz, ennek tulajdoniság tehát híveink, ha a heti rébusz-sorsolásból kimaradnak. — Sz. S. (*Déva*.) Ez a változat is ötletes. — L. M. (*Tábori posta 14*) *Garay* mester fog hozzá akkurátus rajzot szerkeszteni. — Dr. X. V. Hasonlót már töprengtek a töprengők. — K. I. (*Felsőreg*.) Előbb lássuk a „medvét.“ — Jé, ojjé. Mink is ezen a véleményen vagyunk. A legelésépeltbb, zugorfeumba züllött szócickekkel rakta meg a zsenge struffikat. — Péér. Kivárjuk a csattanósabbját. — S. A. Szagtalánító olajat kéne mellékelnünk a laphoz, ha közreadnánk. Már pedig az olaj most rendkívül drága. — Öreg népfölkelő. Vén csonttúl jobb is telnék. Verssel azonban semmiképp se próbálkozzék. — Dr. M. A. Egytől-egyig válogatottan pompás hadicsemege. Gratulálunk a tábori előléptetéshez! — N. I. Az egyik anekdotát föllevenitjük. — a. b. c. Kitünő szatira. Szívesen látjuk. — Sz. G. Inkább az apróságok sikerültek. — H. E. (*Bécs*.) Kissé erőltetett. Az effajta véletlenekből csattanósabb históriák szoktak születni. — Több levélről a jövő számban.

Felelős szerkesztő: **Dr. MOLNÁR JENŐ**
Művészeti szerkesztő: **BÉR DEZSÓ**

Képrejtvény

Jutalma a BORSSZEM JANKÓ 1915-re szóló naptárának egy példánya. A BORSSZEM JANKÓ 2495. (40.) számában közölt képrejtvény megfejtése:

Konok harc

A megfejtést 57-en küldték be. Nyertes Brunner Irma (Budapest, Hungária-körút 251) lett, aki mint a rébusz-szelvény beküldője megkapta a Borsszem Jankó 1915. évi naptárát. A Borsszem Jankó naptárának kisorsolásában résztvesznek a nem előfizetők is, ha ezt a szelvényt — az adatok közlésével — beküldik a szerkesztőségnek.

RÉBUSZ-SZELVÉNY

Megfejtés: .....

Név és lakás: .....

Kiadó-tulajdonos: A BORSSZEM JANKÓ lapkiadó-részvénytársaság. Szerkesztőség: IV., Károly-körút 4. Kiadóhivatal: V., József tér 13. Előfizetési ár: Egész évre 16 K. — Fél évre 8 K. — Negyed évre 4 K. Egyes szám ára 36 fillér. Megjelenik minden vasárnap. Telefonszámok: Felelős szerkesztő 33—24. Művészeti szerkesztő 61—86. Kiadóhivatal 138—05.

Ha bevonul

„Szanitéc“ tetűport biztosan vigyen magával!

Kapható minden gyógyszertárban és drogériában

1 koronáért tábori csomagolásban.

Ahol nem volna, oda 3 dobozt utánvétellel küld

AUBER GYÓGYTÁR, MOHÁCS 10.

„Hadsegélyző-sarok“

HIVATALOS HADSEGÉLYEZŐ SZIVARKAHÜVELY ÉS SZIVARKAPAPIR

Dohányzó hazafiak!

Aki hivatalos Hadsegélyző szivarkapapírost és szivarkahüvelyt használ, az hazafiasan cselekszik, mert **gyarapítja az özvegyek és árvák segélyalapját.**

Kapható minden dohánytözsdeben

Venizeloszt sem kérdezzük meg, hogy lehet-e a Balkánra KOTÁNYI PAPRIKÁT

szállítani.

Főüzlet: Budapest, Teréz-körút 7.
Fióközletek: VII., Kun-utca 12. és
Szegeden, Kárász-utca 5. sz.
Newyork, 205, 2. Avenue, 13. Str.

A szerencse

— Milyen szerencsés ember ez a Holicsek!

— Mennyiben?

— Elmegy az orvoshoz, mert rossz a gyomra, hát eltiltják a hagymától. A tejre nagyon reagált, eltiltották a tejtől. Cukorbetegségre hajlamos, eltiltották a cukortól. Zsíros ételeket nem szabad ennie, a bab is árt neki. Végre a dohányzás miatt szédülései voltak, most már dohányoznia sem szabad. Ebből az emberből a háború alatt milliomos lesz.

HÖLGYEK

kimaradáskor, zavaroknál csakis a hatásos

Dr. Schweitzer-féle párisi különlegességi szert

rendeljük. Ártalmatlanságáért kezesség. Ára 12 K, extraerős 16 K. Szétküldés bérmentve és diszkrétén utánvétellel. **Anton Gross** kiviteli háza **Budapest, VIII., József-körút 23. szám.**

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

KITÜNŐ

HEGEDŰKET

SZÁLLIT

WÁGNER

„HANGSZER-KIRÁLY“

országszerte elismert elsőrendű magyar hangszer- és beszélőgépek áruháza
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 15. SZÁM.

Tanulók, tanítók s tanárok körében a legkedveltebb s általuk a legjobban ajánlott **HEGEDŰ-GARNITURÁINK** a következők:

CSOPORT I.

Hegedű, „Stainer“ forma, tisztán ki-
 dolgozott, kitünő hangú.
Vonó, újezüst karikával, csont tolokával. **Tok**,
 preparált amerikai bőrutánztból. **Hangolósip**,
 ércokból. **Alltartó**, ébenfából. 2 drb **nyereg**,
 faragott minták. **Gyanta**, különlegesség, doboz-
 ban. **Hangtompító** nikkelből. 6 drb **húr**, jó
 minőségű.

A Csoport I ára ..... 12 kor.

CSOPORT II.

Hegedű, „Strádivarius“ kellemes tiszta
 hangú. **Vonó**, berzsenfából, újezüst
 csavarral. **Tok**, hegedű-alakú, zárral.
Hangolósip, újezüstből. A hanggal. **Alltartó**,
 ébenfából, széles tányérral. 2 drb **nyereg**,
 finom, száraz fából. **Gyanta**, jó minőségű. **hangtom-**
pító, újezüstből. 6 drb **húr**, finom preparált.

A Csoport II ára ..... 20 kor.

CSOPORT III.

Hegedű, „Stainer“ finoman lakkozott,
 pályával. **Vonó**, berzsenfából, újezüst
 pályával. **Tok**, hegedű-alakú, egészen bélelt.
Hangolósip, újezüst karikával, óralánra mint
 függő. **Alltartó**, ébenfából, vésett tányérral,
 egy csavarral. 2 drb **nyereg**, „Drezda“ jeggyel,
 jó minőségű. **Gyanta**, igen finom **hangtom-**
pító, acéllemezből, 6 drb „Kubelik“-húr.

A Csoport III ára ..... 30 kor.

Minden hegedű-garnitúrahoz ingyen adunk egy
 52 oldalas zenealapismertetet.

CSOPORT IV.

Hegedű, „Amati“, kellemes, lágy-hangú. **Vonó**,
 berzsenfából, újezüst pályával és újezüstbe
 foglalt békával. **Tok**, hegedű-alakú, finom
 kaliko-átvonatú. **Hangolósip**, kétkarú, tokban.
Alltartó, ébenfából, vésett tányérral, két
 csavarral, 2 drb **nyereg**, finoman metszett.
Gyanta, kerek alakú, fémhüvelyben. **Hangtompító**,
 húrmérővel. 6 darab római hangverseny-húr.

A Csoport IV ára ..... 40 kor.

A hegedűk $\frac{3}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{4}$ nagyságban kaphatók.

Hegedű-garnitúránk kiváló minőségéről a naponként tömegesen beérkező elismerőlevelek tanuskodnak, melyekből hol yszüke
 miatt csak kettőt közlünk:

T. Cég! A részemre küldött Csoport II hegedű-garnitúra tel-
 jesen kielégített, biztosítom, hogy tanítványaim is Öntől rendelnek.

Szabó Alajos tanító, N . . . . .

Árjegyzék ingyen. A létező legjobb hangversenyhúrok darabja 20, 30, 40 fillér és feljebb. Javítások a legutányosabban
 végeztetnek.

JÓTÁLLÁSI NYILATKOZAT. Ha az általunk szállított hegedű bármi okból nem felel meg, kötelezzük magunkat nyolc napon belül kicserélni.

A szállítás kizárólag előleg beküldése ellenében történik.
 Óvást Figyeljen a „Wagner“ névre, hogy máshoz ne tévedjen!

CSOPORT V.

Hegedű, „Maggini“, tiszta, erős hangú.
Vonó, berzsenfából, teljes
 újezüst felszereléssel. **Tok**, hegedű-alakú, igen
 finom béléssel. **Hangolósip**, újezüstből, négy-
 hangú. **Alltartó**, magas, sima tányérral. 2 drb
nyereg, remek munka. **Gyanta**, könyvalakú
 igen jó minőségű. **Hangtompító**, húrmérővel és,
 A-sípval. 6 drb **quintiszta húr**.

A Csoport V ára ..... 50 kor.

CSOPORT VI.

Hegedű, „Quarnerius“, remek, erős
 hangú. **Vonó**, finom, ruganyos
 pálca, elefántcsont békával. **Tok**, hegedű-alakú,
 finom béléssel és reteszekkel. **Hangolósip** új-
 ezüstből, négykarú. **Alltartó**, „Wagner“-féle,
 legújabb, szabadalmazott. 2 drb **nyereg**, gyö-
 nyörű lombfűrész-munka. **Gyanta**, igen finom,
 francia. **Hangfarkas**, finom kivitelben, a néma
 hegedűt helyettesíti. 6 drb német húr.

A Csoport VI ára ..... 60 kor.

CSOPORT VII.

Hegedű, „Ruggeri“, finoman kidolgo-
 zott, kitünő hangú. **Vonó**,
 rózsafából, újezüst felszereléssel. **Tok**, hegedű-alakú
 posztóbéllel, bőrforgóval. **Hangolósip**, négyhangú, tokban. **Alltartó**,
 ébenfából, igen finom tányérral, újezüst csavar-
 ral. 2 drb **nyereg**, finom, kiválasztott fából
Gyanta, „Grandes Bernadel“. **Hangfarkas**, új-
 ezüstből, 6 drb olasz hangverseny-húr.

A Csoport VII ára ..... 70 kor.

CSOPORT VIII.

Hegedű, „Bergonyi“, remek munka, gyönyörű hangú. **Vonó**,
 rózsafából, újezüst felszereléssel. **Tok**, hegedű-alakú
 belül párnázott, ugró zárral. **Hangolósip**, négyhangú, tokban. **Alltartó**,
 szétvonható készülékkel, bársony vánkossal. 2 drb **nyereg**, legfinomabb
 kiválasztott száraz fából, gyönyörűen metszett. **Gyanta**, „Grandes
 Bernadel“, újezüst dobozban. **Hangfarkas**, legfinomabb, aranyozott,
 6 darab „Royal“ hangverseny-húr.

A Csoport VIII ára ..... 80 kor.

Ugyanezen hegedűgarnitúrák egész finom kivitelben 100,
 120 korona és feljebb.

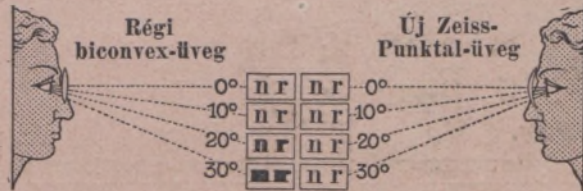
Tek. Wagner úr! Ezúton mondok köszönetet pontos kiszolgálá-
 sáért, miután a küldött Csoport VIII hegedű-garnitúra nagyszerűen bevált.

Német József, K . . . . .

ZEISS

PUNKTAL-ÜVEGEK.

Pontszerűen ábrázoló pápaszemek.

Fenti képet látjuk a régi és új üvegen keresztül a látóirány 10, 20 és 30 foknyi elhajlásánál.

Az új rendszerű Zeiss Punktal-üvegek tiszta éles képet és nagyobb látteret adnak, ennek folytán nem korlátozzák

a szem természetes mozgási szabadságát.

Zeiss Punktal-üvegek csak látszerészek útján kaphatók.

IX/3, Ferstelgasse 1.

Kérje ingyen és bérmentve Opto 104 prospektusunkat

A legérdekesebb háborús emlék

Abban a nagy forgatagban, melyet a mostani világháború támasztott, ezerszámra teremnek irodalmi és történelmi művek, melyek a háború történetét tárgyalják. Mindezek nagyon szükségesek és érdekesek, de érdekesség dolgában alig ér fel egy is

a BORSSZEM JANKÓ

háborús füzetével.

Már a háborút megelőzőleg a Borsszem Jankó minden számában érezni lehet a háború előszelét, a háború tartama alatt pedig minden szám legelsőrangú művészeink szebbnél szebb háborús képeit és karikatúráit és a háborús humor irodalmi nivójú közleményeinek egész tárházát tartalmazza, úgy hogy a Borsszem Jankó 1914. és 1915. évi folyamai joggal viselhetnék ezt a címet is:

A nagy háború a humor és a szatira tükrében

Ez a két évfolyam együttesen egyik legszebb és legértékesebb emléke lesz a világdúló háborúnak.

A Borsszem Jankó kiadóhivatala készleteiből összegyűjtötte az egész 1914. évi és az 1915. évfolyam összes számait a mai napig ez azt az egész gyűjteményt a folytatólagos számokkal 1915. évi december 31-ig (míg a készlet tart)

24 korona kedvezményes áron

bocsájta a közönség rendelkezésére. 24 korona beküldése után azonnal elküldi az összes számokat 1914. január 1-től kezdve és azontúl hetenkint minden számot az év végéig.

Egyedül az 1914. évfolyam 8 koronáért megrendelhető

a Borsszem Jankó kiadóhivatalában,
Budapest, V., József-tér 13.

Egészségügyi műszaki berendezések gyára.

Legmodernebb rendszerű központi fűtés és szellőztetés. Vízvezeték, csatornázás és légszszoborrendezések. Városi vízművek, csatornázások és derítő telepek. Gyógy- és gőzfürdők.

Prospektusok. — Árajánlatok.

Budapest, VII. kerület, Péterffy Sándor-utca 34. szám.

Bründl János

csász. és kir. udvari szállító

A Hadsegélyzőhivatal szivarkahüvelye. A hadsegélyzőhivatal életrevaló eszmét valószínűleg meg, amennyiben a legkitünőbb gyártmányú szivarkahüvelyeket és szivarkapapirt hozta forgalomba, melyek tiszta haszna a hadsegélyezés céljait szolgálja. E szivarkapapir hirdetéseit célszerűségi szempontból ugyanarra a helyre helyeztük, amelyet éveken keresztül az Abadie-papiros hirdetései foglaltak el, hogy így az olvasók megszokottságát is felhasználjuk arra, hogy ez új, jótékony célú papirra, a közönség figyelmét minél hatályosabban fölhívjuk.

ÖNGYÓGYÍTÁS.

Tüdő-, gyomor-, máj-, epe-, vese-, bél- és szívbajok, vérszegénység, érelmeszesedés, sápkór, görvéllykór, csúsz, köszvény, cukorbetegség, vizkór, esontbajok, idegbajok, sorvadások, hűdések, bőrbajok, kiütések, fekélyek, aranyér, férfi- és női betegségek (kimaradások, zavarok), ha bármilyen időlték is, legsikeresebben gyógyíthatók a természetes gyógymód szerint, mely valamennyi hatásos gyógymódot (vér-, nedv-, víz-, növény-, diétikus, megújító stb. gyógymódot) felölel, egyesít a az összes méregtelen gyógyszereket alkalmazza. Mindenki saját otthonában végezheti ezen kúrát. Ez a módszer német nyelven már több millió példányban, magyar nyelven pedig egy év alatt tízezer példányban terjedt el. A betegségek ismertetőjeleiről kimerítő leírást, a gyógykezelésről részletes utasításokat tartalmazó 3 koronáért könyvet küld és a benne foglalt gyógyszerekről is gondoskodik az „ASTER” természetgyógyászati folyóirat Budapest, III., Nád-utca 1.

Bachruch A. ezüstárúgyára

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

BUDAPEST, IV.,
Királyi Pál-utca 13.

000

A gyári épület földszinti díszhelyiségeiben állandó eladás nagyban és kicsinyben legolcsóbban 88 szabott eredeti gyári áron. 88

Vidám órák a lövészárookban

Aki a harctéren levő hozzátartozójának hetenkint 1—2 vidám órát akar szerezni, rendelje meg számára a Borsszem Jankó-t egy óra 1 K 35 f-ért (1/4 évre 4 K).

Emésztési zavarok és székszorulásban szenvedők már egyszeri használat után meggyőződéssel ismerik el, de orvosok is konstatálják, hogy a

„KOTRÓ“

tabletta orvosi és fiziológiai szempontból is a legjobb hashajtó és háziszter, mert nem a belek izgatása, de az emésztő- és áthasonító szerveknek a rendes működésre való segítése által természetes módon fejt ki hatását.

Ára 1 doboz (25 adag) 1 kor. 20 fill., 10 adag 50 fill. Kapható gyógyszerárakban és drogéria-üzletekben (angro). Főraktár Budapesten „Szent Péter” gyógyszerár, Rákóczi-tér 2. Török József, Király-utca 12. Kochmeister Frigyes utódai, Hold-utca 8. — Mintát küld képviselő: Bónis István Budapest, Wesselényi-utca 35. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a **Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték** (XXXIV. sorsjáték) **6. osztályának** huzásai f. évi **november hó 3-tól december hó 1-ig** tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

november: 3, 4, 5, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 22, 24, 26, december: 1-én.

A huzások a négy első napon 1/29 órakor; a többi napokon 9 órakor kezdődnek és a **magy. kir. ellenőrző hatóság és királyi közjegyző** jelenlétében nyilvánosan történnek a **M. Kir. Szab. Osztálysorsjáték huzási termében**. A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játékterv szerint, minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt, **1915. október hó 26-ig** eszközözendő.

Budapest, 1915. évi október hó 10-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága
Tolnay. Hazay.

Megjelentek a **BORSSZEM JANKÓ** kétszínnyomású új képes levelezőlapjai:

A MI JÓBARÁTAINK

Az egész sorozat ára bérmentve 1 kor. 20 fill.

PÉNZ KÖLCSÖN

SORSJEGYEKRE
ÉRTÉKPAPIROKRA

hadikölcsönre és minden tőzsdén jegyzett papírra minden összeget azonnal folyósítunk.

A kölcsön apró részletekben törleszthető. A sorsjegyszámokat a letétjegyen elismerjük. — **Bárhol zálogban levő, úgyszintén részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváltunk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.** Olcsó kamat és azonnali elintézés.

BEIFELD BANKHÁZ BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÜT 2.
FENNÁLL, 40 ÉVE.

Szakorvos

DR. KAJDACSY

bőrgyógyász, v. kórházi orvos

BUDAPEST, VIII., József-körút 2/G. sz.

Gyógyít biztos sikerrel, tapasztalatai alapján: mindenféle bőrbajokat, idegbetegséget, valamint női bajokat, Beoltások: „Ehrlich 606” módosított legújabb szerével. Vérvizsgálat Wassermann tanár módszerével. Nőknek külön bejárat, levél útján is gyógyulást találnak azok, akik személyesen meg nem jelenhetnek, vagy a fővárostól távol laknak. Gyógyszerekről gondoskodik. Szakszerű könyvét bárkinek ingyen küldi, költség (30 filléres bélyeg) ellenében. Rendel: d. e. 10—4-ig és este 7—8-ig.